

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 4/56. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1-20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrtletno K 4-50, mesečno
K 1-50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo
uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-
frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
anju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Mali človek.

Vsa sila klerikalne politične organiza-
cije leži v organizacijo malega človeka. Ob
času splošne in enake volilne pravice je
prišel tudi mali človek do veljave, postal
je političen faktor, s katerim je treba raču-
nati. Zato so propadle nedemokratske
stranke: pridobile pa so t. zv. ljudske
stranke in socijalistične stranke: prve so
organizirale ljudske mase, druge delavske
mase. Tudi se je pokazalo, da se boj v
parlamentu bolj in bolj suče okoli tega
vprašanja: kmet in delavec, agrarci in soc.
demokrati so si najodločnejše stopili na-
sproti, kajti interesi kmeta in delavca se
križajo najbolj. Na strani pa so ostale me-
ščanske stranke. Ako govorimo o malem
človeku, ne mislimo pri tem deliti ljudi na
male in velike, kajti ljudje so si enaki po
svoji človeški dostojnosti in po svojih pra-
vicah do življenja, ampak označujemo s tem
človeka mase, kajti ta človek je po svojih
nazorih in zahtevah različen od ljudi dru-
gih nazorov in drugih zahtev. Pri zadnjih
volitvah v Beli krajini se je pokazalo, kaj
pomeni organiziran mali človek. Treba je
tega človeka psihološko razumeti in se
ne bomo čudili številu klerikalnih glasov.
Mali človek se ne more zanimati za velika
kulturna vprašanja, ker se čuti srečnega in
zadovoljnega pod varstvom duhovniškega
plašča in njegovim srčnim zahtevam odgo-
varja stara tradicijska vera. Ko sliši iz
duhovniških ust zavita izvajanja o svobo-
domislih, se boji za svoj svet mir. Po-
gosto njegova vera ni ista, kakor jo prid-
guje župnik, pogosto tudi vidi napake, ki
se gode v cerkvi, toda to ga ne odžene —
on ostane pri starem. V tem oziru torej
nima nikakih zahtev, kulturnih zahtev nima,
pač pa ima materijalne zahteve in za to
mu rabi poslanec. Pogosto ne veruje ob-
ljubam ne tem ne onim, vendar končno
voli, naj bo kakor hoče. V tem oziru se
sliši pogosto mnenje, ki je podobno onemu:
moliti je dobro, ako je na onem svetu kaj,
bo že zaleglo, ako pa ne bo nič, tudi ne
bo škodilo. Tako je tudi pri volitvah. Toda
geslo: organizirati vse do zadnjega človeka,
se je klerikalcem bogato poplačalo. Mali
človek ima tudi svoj ponos in svoje mne-
nje. In to so znali klerikalci porabiti: glede
nazorov in zahtev so napravili malemu člo-
veku program, ki je bil prilagoden onim
nazorom in zahtevam. Volja ljudstva, so to
imenovali klerikalci. Mali človek si želi
vlade duhovščine, da je varen pred več-
nostjo, zato so mu jo klerikalci pustili in
jo še pomnožili: njegovim zahtevam pri-
merno so napravili gospodarski program.
Da bi se ljudstvo ne moglo osamosvojiti,
niso položili gospodarske organizacije na
občine, ampak na župnišča. Mali človek je
bil s tem zadovoljen: ustregli so tudi nje-
govemu ponosu. Vsako osebo so imenovali
v časopisih, upoštevali so vsak dopis, hva-

lili so na vse pretege svoje ljudi, nobene
psovke niso bile dovolj grde za nasprot-
nika, sprejeli so prijazno vsakega „svo-
jega“. Pri naprednjakih tega ni bilo: svo-
jih ljudi niso poznali, pisem niso upoštevali,
z malim človekom niso znali občeati. Po-
nos organiziranega strankarja je bil tu
večji, nego njegove materijalne zahteve.
To je bilo odločilno za one, ki so bili
preje preponosni, da bi se ponižali k ma-
lemu človeku. Kdor je kdaj videl one tihe
kmetiče, kako slede župniku, ki jih vodi v
dolino na zborovanje ali na volitev, ta ve,
kaj je to: mali človek.

Ker je soc. demokracija v sebi zdru-
žila delavske mase, ostane nam še meščan-
stvo. Ne mislimo, da tu ni malega člo-
veka. Treba ga je organizirati; to je velika
naloga napredne stranke. Treba pa je skr-
beti za interes meščanstva, ki ima svojo
narodno in kulturno nalogo. To je delo, ki
čaka vse one, ki vedo, da klerikalizem preti
tudi našim mestom. Zato je potrebna or-
ganizacija malega meščana, ki ima svoje
nazore in zahteve.

Iz slovenskih krajev.

Iz Vrhnike. Slavni vrhniški klerikalci
so se med seboj spri. V zadnjem „Domo-
ljubu“ pravijo, da so primorani povedati
resnico. Ko so namreč lansko leto ustano-
vili „Občinsko hranilnico“, dopovedovali so
ljudstvu, da se bo v „Občinski hranilnici“
delalo vse brezplačno. Pravili so, da usta-
novitelji te hranilnice delujejo le v korist
in blagor vrhniške občine. Zaradi tega ne
bodo zahtevali nikakega plačila, uradovali
bodo zastoj. Sedaj pa nekdo v „Domo-
ljubu“ kar naravnost trdi, da ima občinski
tajnik g. Seliškar kar 250 K od „Občinske
hranilnice“ mesečnega zaslužka. Vsak pre-
viden človek ve, da se dandanes napravi
brezplačno le prav malo. Toda pri gg. vo-
diteljih te hranilnice Mulleyu, Verbiču, dr.
Maroltu in Premku je v tem oziru gotovo
kaka posebna izjema! No, dopisnik „Do-
moljuba“ nam bode že še povedal, kake
zaslužke vleče mesečno vsak posameznik
teh gospodov! Pojasnil nam bo, zakaj se
odpravlja g. Premk v pokoj. Pravijo namreč,
da bode on to hranilnico, seveda brezplačno
vodil in urejeval. Gosp. dopisnik, le tako
naprej, ne prizanašajte preveč, upamo, da
nam sčasom pojasnite tudi zakaj se prav-
zapiav gostac g. Verbič ruje in poganja z
g. Premkom za načelnštvo te hranilnice.
Morda je do sedaj naredil Vrhnicanom pre-
malo dobrega in hoče to kot vodja občinske
hranilnice popraviti — ali pa se mu mo-
goče njegova ogromna dedščina, katero
nosi od ene hranilnice do druge, kakor
mačka mlade, premalo obrestuje, da išče
zaslužka drugod. Gospod dopisnik, „Domo-
ljuba“ prosimo pojasnila. Da se pri rajfajz-
novki dela in ureduje vse brezplačno Vam

že verujemo, priznamo tudi, da je v ka-
planiji ta sedaj popolnoma varna. Saj g.
Janko je že odšel, on je namreč neizmerno
ljubil okroglo denarce, marsikomu je za-
pustil dober spomin. Le tako naprej, Vrh-
ničani Vam verujemo le toliko, kolikor ho-
čemo sami.

Brežice ob Savi. Širnemu svetu je že
znana naša slavna avstrijska mestna poli-
cija v Brežicah. Obstoji iz samih najzagri-
zenih renegatov, ki prizadevajo Slovincem,
kjer le morejo sekature in krivice. Vsi čas-
nikarski apeli so bili še dosedaj brezuspešni,
poslanci a la Korošec in Benkovič imata
pa druge bolj „važne“ opravke ter rajši
farbata svoje volilce in lažeta v „Gospo-
darju“. Kako enostranski in brutalni so naši
policaji naj priča sledeči dogodek. V svo-
jem lastnem „Narodnem Domu“ so prire-
dili Sokoli dne 4. septembra telovadbo in
veselico. Pri tej priliki je neki fant pozdravil
svojega tovariša z vzklikom: Nazdar! Takoj
je priletela cela policija kolikor je sploh
eksistira in je hotela nič slutečega fanta
aretirati. Vidite, dragi Slovenci, tako se
nam godi! Niti na svoji lastni, rojstni grudi
ne smemo govoriti v svoji mili slovenski
govorici. Priklati se je nekaj tujcev, ki
so okužili nekaj mlačnih in neznačajnih
domačinov. Dobili so tako janičarje, ki so
hujši od frankfurtskega mrčesa. Da bi se
pa mislilo z njihovo ekspedicijo je pa tudi
težko, kajti gospodje renegati sede že na
celih kupih denarja. Veletrgovci Matheis
in njegovi uslužbenci ter žajfar in kramar
Del Cott & Domp. so se že tako preobjeli
slovenskega kruha in denarja, da kakor
blazni delujejo za germanizacijo. Njim se
mora pokoriti celo mesto. Naš slovenski
kmet jim pa nosi denar v njihove proda-
jalne in delavnice in niti ne pomisli, da
nosi svojim rabljem. Ali ni nikogar, ki bi
odprl oči našemu nezavednemu ljudstvu?
Naše ljudstvo je po večini klerikalno, no,
in naša sveta vera uči kar tudi duhovniki
radi deklamujejo: bodi krotek in iz srca
ponižen! In res, ponižni smo že mi Slo-
vinci dovolj, da se oklepamo v suženjske
verige. Ali bo to trajalo dolgo? Poslušajte
me, bratje, pravim vam: imejte pogum,
zora puča, bit će dana! Neustrašeno naprej!
Kdor se ne straši dela, kdor ima srce za
svoj rod, smisel za obstanek, ideal za Slo-
venstvo, novo in poživljeno, ta naj stopi v
naše vrste! Že se kažejo predznamenja na
zapadu, tudi pri nas bojo zbudila prej ko
slej odmev in naše ljudstvo bo — svo-
bodno kakor je že bilo, a ga je požrl ger-
manski zmaj. Ti pa, drago „Jutro“, ki si
se nam postavilo za vodnika, le prospevaj,
napreduj in oživi naše moči ter nas pri-
pelji do lepšega jutra! Pa poslušajmo, kaj
se je nadalje pri nas v Brežicah zgodilo.
Neki naš „vsenemški“ meščan se je preveč
nalezel dobre kapljice in je sredi noči po
naši ulici razgrajal in vpil na vse pretege.
Ljudje so strahoma vstajali in mislili, da

se je nedvomno sam Bismarck pripeljal.
Policije seveda nikjer. Slednjič je vendar
priletel od nekok in hotel „strammdeutscher“
razgrajata aretirati. Pa je policaj slabo
skupil. Pijani Nemec ga je prav prijazno
sprejel s pozdravom: falot, fakim, mene
Nemca, hočete zapreti? Pri teh besedah
pa je prešel policaju ves pogum, ki ga
sicer tako rad kaže napram Slovincem. Kaj
bi se neki v tem slučaju Slovincu zgodilo?
Tako ne bo šlo več dalje!

Nekaterim našim starim „pur-
garjem“ naš Sokol nikakor ni po volji.
Seveda stari „dobri“ časi, ko je cvetelo
germanstvo, so minuli. Zavel pa je nov
duh in kdor se ga ne oklene, ostari in
propade. Naš naraščaj še obeta boljše čase
in prav ponosni smo nanj. Čemu bi pa
zmiraj tlačnili nemškim trgovcem in za-
starelim meščanom? Mladina, na periferijo!
Sokol se kmalu preseli v novo, špeciálno
zanj zgrajeno poslopje. Bo ba nekaterim
sosedom trn v peti!

Splošni pregled.

Deželni zbori.

Zanimivo je stanje in delovanje de-
želnih zborov. Istrski je zaključen zaradi
slovensko-hrvaške obstrukcije, goriški je
zaključen zaradi klerikalnih nasilstev napram
poslancem manjšine, v moravskem je ob-
strukcija socijalnih demokratov in Nemcev
zaradi finančnih predlog, v gališkem je prepir
zaradi volilne pravice v državni zbor, in se
pojavljajo poulične demonstracije, v češkem
deželnem zboru čakajo na konec pogajanj
med Čehi in Nemci zaradi narodnostnih
vprašanj, vorarlberški nima drugega dela
nego da protestira nujno proti žaljenju pa-
peža na protiklerikalnih shodih in bo menda
zato kmalu zaključen, v štajerskem straši
slovenska obstrukcija in delitev dež. šol.
sveta, kranjski pa se rad baha s svojo de-
lavnostjo, zato hodi preko draginje na
dnevni red. Draginjsko vprašanje se je brez
posebnega uspeha oglašalo skoraj v vseh
dež. zbiorih, zato pa je s tem večjo silo
prišlo na ulico, kjer ga hoče masa po svoje
rešiti.

Državni zbor.

Avstrijski drž. zbor bo sklican okoli
22. novembra, kakor poročajo listi.

Bolezen srbskega prestolonaslednika.

Bolezen srbskega prestolonaslednika
se je obrnila na boljše tako, da ni nikake
nevarnosti več. Zanimanje za prestolnikovo
bolezen je bilo splošno in jo je zasledo-
valo dnevno časopisje z veliko napetostjo.
Vzrok temu je bilo posebno to, ker bi bilo
v slučaju smrti prestolonaslednika nastalo
vprašanje, kdo bi bil potem srbski presto-
lonaslednik. Kakor je znano, se je lani princ

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[135]

„Ta dvoboj se ne bo vršil!“ je vzkliknil grof živahno.
„Ne sme se zgoditi, da bi dva vrla plemenitaša po
nepotrebnem prelivala svojo kri!“ je dodal knez Manfredi.
„Naj stopi kdo po Giovanni Malatesta...“
Giulio Orsini je odhitel iz dvorane in se kmalu vrnil
z Malatesto. Ta je bil zdaj zelo miren in mrzel.
„Dragi Giovanni,“ je dejal knez, „bili ste krivični
proti vitezu de Ragastensu. Mi imamo gotov in očividni
dokaz, da vaša sumnja ni bila opravičena... Naš ljubljeni
grof se je vrnil med nas in dokazuje, da je grešil samo
po neupretnosti. Zdaj nastopa zopet vse svoje pravice in
časti, toda vseeno nam pušča poveljstva, kakor jih je raz-
delil veliki svet.“
„Nepopisno srečnega se čutim, da je grof vreden naše
pokorščine,“ je dejal Malatesta.
„Dobro, Giovanni!... Kar pa se tiče viteza de Ra-
gastens, ste preveč plemenitega srca in imate preveč pra-
vega poguma, da ne bi priznali vprico njega, da niste
imeli prav.“
„Preden vam odgovorim, knez, bi rad govoril z go-
spodom vitezom par besed med štirimi očmi.“
„Naj bo!“ je dejal knez Manfredi z začudenjem.
Giovanni Malatesta je stopil za vogal pri oddaljenem
oknu, in Ragastens mu je nemudoma sledil.

„Gospod“ je dejal Giovanni Malatesta, „od tistega
trenotka, ko sem vas videl v rimskih katakombah, sem iz
dna srca občudoval viteško poštenost vašega ravnanja in
vaš pogum... To mnenje, ki ga imam o vas, se tudi ni
izpremenilo, odkar ste privedli grofa Alma nazaj... pre-
pričan sem, da on le vam dolguje svojo čast...“

„Zatrjujem vam, gospod...“
„Dajte, da govorim, gospod vitez... Hotel sem vam
reči, da se žalitev, ki je bila pravkar na mojih ustnicah,
nikakor ni rodila v mojem srcu. Še v trenutku, ko sem
iskal proti vam strupene besede, sem vas moral občudovati
in, žal, tudi zavidati!“

Ragastens je bil ves osupel. Da je Giovanni Mala-
testa pogumen, o tem ni bilo dvoma. Kaj se je vendar go-
dilo v duši tega mladega moža?

„Vitez,“ je nenadoma povzel Malatesta, „pred temi
gospodi se vam bom opravičil. Kajti žalil sem vas z nizkim
ravnanjem, dobro vedoč, da ne zaslužite moje psovke...“

„Jaz pa,“ je dejal Ragastens, „ne bom dovolil, da bi
se tako vrl plemič poniževal. To, kar ste mi pravkar rekli,
je izbrisalo žalitev. In jaz — ne le, da sem s tem zado-
voljen — toliko niti ne bi bil zahteval...“

„Hvala vam, vitez,“ je vročno povzel Malatesta. „Toda
dovolite, da povem vse. Opravičim se vam, in najin no-
vojšnji dvoboj se ne bo vršil. Bila pa se bova vseeno...“

„Ne razumem vas...“
„Pravim vam, da se morava biti! Treba je, da eden
naju dveh pogine!...“

„Naj bo! Pripravljen sem se klati z vami, čeprav se
mi vaše vedenje zdi...“

„Vredno norca!... Kar recite!...“

„Kdaj pa potem hočete, da se bijeva?“ je dejal Ra-
gastens, čimdalje bolj začuden.

„Jutri zvečer, ko se bo bližala noč.“

„Dobro. In kje?...“

„Pri Glavi...“

„Kje je ta Glava?... Oprostite, jaz še ne poznam
Monferte...“

„Zunaj obzidja, sredi soteske, po kateri ste dospeli,
kakor so mi povedali... Ali ste opazili tamkaj dvoje
ogromnih skal?... Ena njiju dveh, na desni, je nekoliko
podobna človeški glavi. Zato pravijo temu kraju Glava...“

„Dobro. Jutri pod večer pri Glavi. Točno bom tam,
gospod...“

„Hvala vam, vitez,“ je dejal Malatesta iskreno.
„A vseeno mi dovolite vprašanje! Ni vraga, pošten
človek kakor jaz se ne izpostavlja možnosti, da ga ubije
vrl plemič kakršne ste vi, ali pa da on ubije njega, ne da
bi vsaj vedel zakaj?...“

„Vi bi radi vedeli, zakaj sem vas izzval? Vi bi radi
vedeli, zakaj vas vseeno hočem ubiti ali biti ubit od vas,
da si obžalujem besedo, ki ni bila vredna poštenega člo-
veka?“

„Smrt božja! Močno se mi dozdeva, da bi rad
vedel!...“

„Dobro!... Zato, ker ljubim Beatrice!... Razumite
me dobro... Ljubim jo do blaznosti; zato sem storil
nizkost, da sem vas vedoma krivično psoval... Ljubim jo
tako, da imam rajši smrt kakor pa gotovost, da nisem
ljubljen!...“

Ragastens je silno prebledel. Zajecjal je:
„Vi ljubite knjeginjo Manfredi... Toda kako more
ta ljubezen...“

(Dalje.)

Juri odpovedal prestonasledstvu in bi po ustavi ne mogel več postati prestolonaslednik, tudi ako umrje njegov brat. Prišel bi torej na vrsto Pavel, sin Arzen Karadžor-dževića. Na vsak način bi nasledstveno vprašanje na Srbskem ne bilo na prvi mah razrešeno. Bolezen prestolonaslednika pa je budila tudi razna domnevanja. Listi so namreč prinesli novico, da je bil prestolonaslednik v Nišu — zastrupljen in da se pripravlja nova zarota proti srbski dinastiji. Baje so mu dali strupa v pijačo. Toda te vesti so se izkazale kot neresnične, ker zdravniki niso našli nikakih znakov zastrupljenja, ampak je prehlajenje povzročilo bolezen.

Perzijski nemiri.

Postopanje Nemčije pri perzijskih nemirih podpira tudi Avstrija, ki se na ta način hoče Nemčiji izkazati hvaležno za njeno podporo ob času aneksije Bosne in Hercegovine. Nemčija namreč čuti, da bi izgubila mnogo vpliva na vshodu, ki ga potrebuje za svoj „Drang“, ako pi pustila, da bi Anglija in Rusija uredili perzijske razmere, ali če bi celo prišlo do delitve. Zato se je oglašila s svojimi pravicami in da bo besedla bolj veljavna, jo podpira Avstrija. Za zdaj je upati, da bodo nemiri kmalu ponehali in da bodo Angleži napravili mir s svojimi četami. Ako se to ne zgodi, bi Anglija storila nadaljne korake in bi pri tem prišla v konflikt z drugimi državami. Dozdaj sta imeli Anglija in Rusija nekako predpravo v Perziji; sedaj pa se oglašata tudi Nemčija, Avstrija in Turčija.

Kaj sem zapazil?

Bil sem v deželni zboru. In zakaj bi ne prišel v deželni zbor na galerijo, ko sedi Kobi celo v dvorani med poslanci in jih zabava z raznimi šalami, ki se jih je naučil v „Unionovem“ buffetu od duhovitih ljubljanskih izvoščakov, od katerih bi se mnogemu bolje podalo, ako bi sedel med deželnimi očeti, kot se to poda „humoristu“ Kobiju.

Zapazil sem torej, da je poslanec Kobi humorist, Demšar, po dom. Čočov France, je pa gromovnik in imeniten govornik. Človek bi ga poslušal noč in dan, lačen in žejen, posebno je ako na svojo nesrečo žurnalist, ki mora noč in dan, lačen in žejen, sedeti v oni kletki, na kateri se blišči napis „časninarska loža“ in zapisavati vse — tudi modre besede Čočovega Franceta.

Zapazil sem tudi, da niso vsi zastopniki kranjskega „nemštva“ vredni enega ficka, ker jih ni skoraj nikdar v dvorani, nego sedijo v buffetu in se krepčajo, ali pa kvartajo v kazini.

Deželni glavar, ex-liberalc Šuklje je smešna figura, dr. Lampe je pa zelo navihanih in kadar mu slaba prede, je proti svoji vsakdanji navadi zelo — uljuden. On je bolji diplomat od dr. Šusteršiča, ki se vedno šopiri, kot petelin na gnoju, tako, da je še po svoji zunanosti postal popolnoma sličen dobro rejenemu petelinu.

Dr. Tavčar dela naravnost imenitne primere. Pravi — pri razpravi o cestnem zakonu —, da vidi pred sabo poroko, pri kateri je dr. Šusteršič ženin, baron Schwarz pa nevesta, ki prinaša svojemu ženinu za doto — cestni zakon.

„Cum počin“, bi reklo moje dekle, ki je do sedaj rado nemškutarilo, sedaj se je pa že naučilo govoriti pol slovensko, pol nemško tako, da je opravičeno upanje, da začne s časom govoriti čisto slovenski.

Marsikaj sem še zapazil v našem „kurjem lontagu“, ali vsa ta moja zapazanja

priobčim še-le potem, ko bo deželni zbor zaključen, za danes pa končam že za to, ker sem se nalezel v deželnem zboru — „spavajoče bolezni“. Bav-bav.

Shod zoper draginjo.

Včeraj se je vršil v ljubljanskem „Mestnem domu“ prvi veliki javni shod narodno-naprednega političnega društva „Skala“, katerega so se udeležile tako ogromne množice ljubljanskega občinstva iz vseh slojev, da je bila velika dvorana in galerija do zadnjega kotička polna in da je mnogo poslušalcev, ki niso mogli dobiti prostora v dvorani, moralo ostati zunaj na hodniku. Bil je ta shod impozantna manifestacija, najlepši eden, kar smo jih videli v zadnjem času v Ljubljani. Značilno je, da so se udeležili z malimi izjemami shoda sami takozvani nižji sloji. Ta shod je bil obenem mogočen protest proti neljudski draginjski politiki naše klerikalne deželnozborske večine, kakor tudi javna obsodba in opomin onim elementom v narodno-napredni stranki, ki so zadnji čas psovali Skalaše s „tucatom ljudi“ in „ošarijskim omizjem“.

Predsedoval je shodu dr. Josip Lavrenčič, ki je v uvodnih besedah razjasnil namen in pomen protestnega shoda proti draginji, in povdaril, da je bilo potrebno, da se zberejo zastopniki vseh slojev, da protestirajo proti kompetentnim faktorjem, ki prepuščajo tako važno vprašanje samopomoči ljudstva.

Nato poroča o draginjskem vprašanju dr. Anton Švigelj. Navaja več vzrokov draginje. Stanovanjska draginja ne obstoja sama zase, marveč se porazdeli na tisoče in tisoče ljudi, ki prekladajo tudi v obliki živilske draginje gorje z ene rame na drugo. Vprašanje draginje se ne da rešiti le za Ljubljano in okolico, ker to je važen socialen problem celotne države. Odprtje meje, povzdiga količine živine bi temu odpomoglo. Mesto za bajonete in mornarico naj se porabi 60 milijonov za povzdigo živinoreje. Živino je treba tudi gojiti ravno s stališča produkcije mesa in ne le samo mleka. (Burno odobravanje.)

Referat obolelega Valentina Fortiča je podal g. Rapuš, govorec o delavstvu in draginjskem vprašanju. To poročilo prinesemo v eni prihodnjih števil.

Nato je govoril ob nastopu burno pozdravljen o uvozu argentinskega mesa tržni nadzornik Adolf Ribnikar.

Tudi to poročilo prinesemo v celoti. K besedi se še oglašja profesor Anton Jug, ki je ob živahnem pritjevanju zahteval, da se za trudapolno delo, ki ga izvršujejo osobito nižji sloji pod najtežavnejšimi pogoji, tudi od merodajnih faktorjev ustvari take razmere, da bodo lahko dostojno živeli. Govornik predlaga končno naslednjo

resolucijo:

Na javnem shodu narodno-naprednega političnega društva „Skala“ zbrani zastopniki vseh ljubljanskih slojev, ki trpe pod nezonsno stanarinsko in živilsko draginjo, pozivljajo javne zastope in vse merodajne faktorje, da začnejo s tako gospodarsko politiko, ki bi ne bila več naperjena proti konsumentom in ki bi ne tirala prebivalstva v še večjo bedo. Shod zahteva zlasti, da se meje odpro, prosti uvoz klavne živine, znižanje uvoznih stroškov, znižanje carine na živila; shod protestira proti nezonsni agrarni politiki, ki je napravila iz naše države državo draginje; protestira proti protiljudski politiki deželnozborske večine v kranjskem deželnem zboru, ki ne upošteva, da je našemu kmetu veleagrarne politika škodljiva, za prebivalce mest pogubna.

Resolucija je bila z velikanskim odobravanjem soglasno sprejeta, nakar se je predsednik zahvalil zborovalcem za udeležbo in zaključil krasno uspeši shod.

Dnevne vesti.

† Dr. Julij Friedrich. Sekundarij dež. bolnišnice gosp. dr. Julij Friedrich je včeraj, v nedeljo zjutraj okoli 8. ure nagloma umrl. Krepki, navidez docela zdravi, vedno veseli doktor je bolehal na ledicah. V soboto popoldne se je med operacijami nepričakovano zgrudil in prenesli so ga nezvestnega v bolniško sobo. A kmalu se je zavedel in nihče ni slutil, da so mlademu možu ure že štete. Dr. Friedrich je zaspal, a ni se prebudil več. Usmiljena sestra ga je našla na strani ležečega, ko je vstopila v njegovo sobo. Mislija je, da doktor lepo spi. Tudi primarij g. dr. Gregorič ga je našel mirno ležečega in pustil ga je, meneč, da spi. Ko pa je prišla sestra usmiljenka drugič v njegovo sobo, ga je natančneje pogledala, a bil je že mrtev. Zadel ga je kap na možgane. Pokojnik je bil sin odlične češke rodbine iz Prage, izboren zdravnik, kot operater desna roka dr. Šlajmerja, popularen med ljubljanskim občinstvom. Zlasti iglarskemu oboju je bil ljubezniv zdravnik, ker se je živo zanimal za dramsko slovensko umetnost. Velempatični ta češki zdravnik ostavlja najlepši spomin za seboj. Čast njegovemu imenu!

Izprememba v dež. šol. svetu. Prof. Jarc odloži svoje odborniško mesto v dež. odboru in dobi šolski referat dr. Zajc. Smo radovedni, kako bo zdravnik obvladal naše šolske razmere.

„Agro-Merkur“ v konkurzu. V soboto je bil razglašen nad „Agro-Merkurjem“ konkurz. „Agro-Merkur“ je na združni podlagi ustanovljena veletrgovina, ki se je bavila z blagovnimi kupčijami. Kupčevala je ne samo s kmetijskimi pridelki in kmetijskimi potrebščinami, nego tudi s konzumnim blagom. „Agro-Merkur“ je bilo privatno podjetje različnih gospodov. Vodstvo narodno-napredne stranke ni imelo nobenih simpatij za to združenje ter je že dolgo časa sililo na to, naj „Agro-Merkur“ sploh preneha. Pasiva presegajo aktiva za 160.000 kron, vendar kaže, da ne bo noben zavod in noben upnik nič izgubil, kajti med gospodi, ki jamčijo za izgubo „Agro-Merkurja“ so taki, o katerih plačilnih zmožnostih ni nobenega dvoma. Člani „Agro-Merkurja“, jamčijo namreč s štirikratnim zneskom svojih deležev; ker znaša jamstvo visoko nad 300.000 kron, bo z njim izguba seveda pokrita. Predsednik „Agro-Merkurja“ je bil tovarnar in veleposesnik Josip Lenarčič.

Iz Most. Včeraj popoldne se je vršil pri „Malem Slonu“ v Mostah protesten shod proti draginji. Predsedoval je shodu g. Lavtar. Govoril je sodrug Petjejan iz Trsta in Mlinar iz Ljubljane. Na shod je prišel tudi g. Ribnikar iz Ljubljane, ki je spregovoril k draginji imenom narodno-naprednega političnega društva „Skala“.

Diplomo družbe sv. Cirila in Metoda je dobila narodna gostilna pri „Lipi“ kjer se je v kratkem času nabralo prvih 200 K v nabiralniku. Diploma je kras in ponos gostilni, ki je med tem tudi cela vrata prve sobe prelepila z narodnimi kolki, kateri so tudi vrgli več kot 200 K narodnim namenom. Omeniti in povdarjati je pa še posebej, da je upeljala gostilničarka tudi Sokolski nabiralnik in upamo, da ne bo dolgo, ko se poleg diplome sv. C in M. zasveti tudi Sokolska, ki bo s svojo pomembno krasoto pripomogla k temu, da se stene v gostilni pri Lipi v najkrajšem času napolnijo stakimi dokazi požrtvovalnosti.

Slovensko občinstvo naj upošteva zavednost gostilničarke pri „Lipi“ in naj se pridruži tem vrlim darovalcem, ker le med takimi ljudmi se najde pravih sinov slovenskega naroda.

Circolo, Italiano prične z rednim poukom nepreklicno za prvi kurz danes dne 24. t. m. od 8. do 9. ure in drugi kurz jutri v torek od 8. do 9. ure zvečer v mestnem dekliskem liceju. In nadstropje levo zadnja soba. Pretekli teden se še ni moglo pričeti vsled formalnosti, ki jih je treba ukreniti v podobnih slučajih. Pridejo naj zanesljivo vsi, ki namestavajo obiskovati kružok, da se končno sporazume in določijo učni čas.

Pozor pred agent! Iz Dolskega pri Ljubljani nam poročajo: Pred kratkim je prišel semkaj potnik zagrebške tvrde Majer, Cvetković ter brez vsakega naročila poslal nekemu tukajšnjemu trgovcu sod špirta. Ker dotični trgovec špirta ni hotel sprejeti, je ležal dolgočasa na postaji, dokler ga ni prevzel neki drugi trgovec ter o tem obvestil tvrdo in ji poslal tudi denar. Toda tvrda je kljub temu tožila gori omenjenega trgovca in mu povzročila 20 K 21 vin. stroškov. Trgovci! bodite previdni pred sleparskimi agenti in pazite, da ne boste tako po nedolžnosti plačevali sodnih stroškov, kakor jih je moral gori omenjeni trgovec. Vsiljive agente spodite čisto navadno čez prag, ker tako se jih bote najlažje otrsli in se obvarovali vsakih sitnosti.

Smrtna nesreča. V soboto zjutraj našli so na železnični progi Zagorje-Sava nekega neznanega mrtveca, kateri se je pozneje agnosciral kot Ivan Tomažič, posestnik iz Kresnic pri Litiji. Ponesrečenec je delal tudi na železnici in je v petek popoldne šel po plačo v Zidan most. Ko se je potem vračal ponoči z vlakom domov, je najbrže padel iz vlaka, ter se ubil.

Trgovski koledar za leto 1911. je izšel, ter ima naslednjo vsebino: Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ in odbor, posredovalnica, trgovski dom, koledar, kolkovne lestvice, podrobna določila, za kolkovanje listin, spisov, računov itd., poštne določbe, obrestne tabele, tabela za razredčenje alkohola, dolgotna mera za suknjo, uteži, kovani denar, mere in uteži nekaterih držav, ki še niso uvedle metričnega sistema, preračunovalne tabele, tabela za preračunavanje domačega in tujega denarja, tabela za izračunavanje dni od enega datuma do drugega, računanje obresti, kontokorent, užitninska tabela za mesto Ljubljana, užitninska tarifa za meso in vino izven zaprtih krajev, tabela za osebno dohodnino, avstrijski konzulati, ugodnosti na železnicah za trgovske potnike, ki imajo koveče z vzorci, potni list, dopustnost trgovskega potovanja, kako se protokolira firma, kaj je treba storiti osebam, ki hočejo postati samostojni trgovci, posebna določila za izvrševanje trgovine z mešanimi, špecerijskim, materialnim in kolonijalnim blagom, obrtne pravice trgovcev, ki prodajajo storjeno moško, žensko in otroško obleko ter prodajalcev čevljev, pokojninski zakon za zasebne uslužbence, službeno razmerje trgovskih in drugih zasebnih uslužbencev. (Sotrudniški zakon), delovni čas trgovskih uslužbencev in zapiranje trgovin, delovni čas v trafikah in zapiranje trafik, podporni zaklad slov. trg. društva „Merkur“. Letošnji koledar se odlikuje po obširni izborni vsebini, tako da je vreden sovrstnik dosedaj izišlih koledarjev društva „Merkur“. Koledar prav toplo priporočamo občinstvu posebno pa slovenskemu trgovstvu. Koledar je uredil gosp. dr. Rudolf Marn. Cena mu je s poštino vred 1 K 20 v.

Tolstovrška slatina. Vsem zavednim Slovencem, posebno gostilničarjem pripo-

Mali listek.

Drobnosti.

Karl May in Lebins. Znani pisatelj fantastičnih potopisnih romanov je tožil pisatelja Lebinsa, ki mu je lani očital golju-fijo, sleparstvo in druge stvari; imenoval ga je celo roparja in tatu. Sodišče pa ni dopustilo, da bi Lebins prinesel dokaz resnice. — Karl May je namreč napisal 40 zvezkov potopisnih romanov, ki se gode po vseh delih sveta. Podpisoval se je kot — doktor. Lansko leto pa je prišlo na dan, da May ni bil nikjer v onih krajih, ki jih popisuje in da si po krivici pridevlje naslov doktorja. Nasprotno se je pokazalo, da je bil Karl May član neke roparske družbe in da je bil celo zaprt. O tej pravdi bo sodišče izreklo svojo sodbo dne 26. t. m. Mayevi spisi so bili tudi med našo mladino zelo priljubljeni in niso vedno dobro uplivali na čitatelje. Najbolj so jih priporočali klerikalni pedagogi, menda so že vedeli zakaj. Ne more se tajiti, da ima Karl May velikansko fantazijo in da so njegovi potopisi zelo zanimivi, toda v mladih ljudeh je zaradi njegovih spisov izginil vsak smisel za pravo umetnost in pogosto se je pripetilo, da so dečki hoteli posnemati Maya ne le v „Maybieh“, ampak tudi v tem, da so pobegnili v svet in gozde, kjer

so hoteli doživeti take nenavadne dogodke, kakor jih opisuje May. Mora se priznati, da je francoski pisatelj Jules Verne mnogo primernejši za mladino in da upliva na mlado domišljijo mnogo ugodneje, nego May. Sicer je tudi Jules Verne pisal svoje stvari doma, toda v njegovih spisih ni po-bojev, kakor jih mrgoli v knjigah bivšega člana pogozdne družbe — Karla Maya.

Tendenciozna mladinska literatura. Nemški pedagogični spisi svare pred izdajami mladinskih knjig, ki prihajajo iz raznih klerikalnih založništev (Styria, Adlerbibliothek), ker se v njih razširjajo med mladino laži o važnih osebah in so pisane sploh s klerikalno tendenco, kakor to zahteva „versko-nravná“ vzgoja. Mladinska literatura je velikanske važnosti, ker je težko uničiti predsodke, ki jih dobi mladina iz tendenciozno-klerikalnih knjig. S tako literaturo se vzgajajo mladi fanatiki, ki ne morejo nikdar objektivno presoditi resnice. Potrebno bi bilo tudi pri nas bolj paziti na mladinsko literaturo, ki jo z uspehom razširjajo klerikalni agitatorji, na drugi strani pa bi morali skrbeti za to, da dobi mladina čim več dobrega in zdravega čtiva v primerni mladinski literaturi.

Komorni pevec Fran Naval v Pragi. Te dni gostuje na vinogradskem gledališču naš rojak, član berlinske opere Fran Naval v operah „Zaza“ in „Napoj ljubezni“. Listi so, kakor po uavadi polni hvale o slavnem

pevcu, ki je zdaj že tretjič gost vinogradskega mestnega gledališča.

Erna Destinova. Na praškem narodnem gledališču je gostovala pretekli teden slavna češka pevka Erna Destinova, ki je član berlinske dvorne opere. Erna Destinova je sedaj najslavnejša češka pevka, ki je nastopila povsod v Evropi in v Ameriki z velikim uspehom. Vkljub svoji slavi ne pozabi svoje domovine in prihaja skoraj redno vsako leto v Prago gostovat. Njen poset v Pragi je vselej pozdravljen od vseh umetniških in narodnih krogov. Lansko leto so studentje celo izpregli konje pred njeno kočijo in so jo sami peljali čez mesto. V „Času“ je priobčila Erna Destinova svoje spomine na prvi nastop v gledališču. Kot 18 letna učenka glasbene šole je hotela nastopiti v vlogi „Carmen“. Igrala je svojo ulogo s celo dušo in je bila odklonjena. Zato je zapustila Prago in je odšla v tujino, kjer je postala slavna. Vkljub temu, da jo domovina ni takoj pripoznala, je ostala zvesta hči svojega naroda.

Slikar Žmurko umrl. V Varšavi je umrl pretekli teden slikar Žmurko, ki je znan tudi pri nas vsaj po razglednicah, ki jih je izdalo umetniško društvo v Varšavi. Žmurkove slike akti in portreti so postali na ta način popularni in so splošno ugajali zaradi živih barv, ki so jim dajale poseben izraz.

Vesti o Tolstojevi smrti, ki so se

raznesle pretekli teden, so bile pretirane. Tolstoj je sicer danes že v visoki starosti, zato se zdravniki pri vsakem napadu boje nevarnosti. Toda Tolstojevu naravno in mirno življenje ugodno upliva na njegovo zdravje, zato je bila bojazen za njegovo življenje tudi v tem slučaju pretirana. Vkljub svoji visoki starosti Tolstoj še vedno dela, predvsem se zanima za pedagogična vprašanja, ker hoče ravno z vzgojo doseči uredničenje svojih nauk.

Jaka Štoka: Mutast Muzikant. (Burka v enem dejanju. Tiskala tiskarna „Edinost“.) Jaka Štoka je tudi v tej burki Jaka Štoka in vse osebe te igre so prav njegove. Tudi dejanje je enostavno: gospodar in gospodinja gresta po dolgem pripravljanju gledat „Županovo Micko“ hišna pa ima med tem doma „obisk“: obišče jo tat, ki se naenkrat izpremeni v mutastega muzikanta in njen ljubček-čevljar. Ko se gospodar vrne je halo in jok in z velikim splošnim jokom se burka konča. Seveda občinstvo bi jo končalo s splošnim smehom. Štokova umetnost je bolj majhne sorte in je namenjena družbi, ki se hitro zadovolji. Glavna stvar mu je posamezen dovtip, tudi če je že obrabljen in star. Uspeh je s tem dosežen: dobri komiki s primernimi maskami bodo morda dosegli celo velike uspehe. Duhovitosti seveda ni tam, kjer vse sloni samo na dovtipih. Pri pomanjkanju dobrih burk bodo morda zanimali tudi „mutasti muzikanti“.

ročamo edino slovensko „Tolstovrško slatino“, ki je bila odlikovana na mednarodni razstavi v Inomostu in na Dunaju. Tolstovrška slatina je izvrstno zdravilo za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesnih, za želodčni krč, zaprtje itd. ter pospešuje tek in prebavo. Svoji k svojim!

„Obrtniški koledar“. Cenjene g. obrtnike opozarjamo, da je ravnokar izšel „Obrtniški koledar“. Razne organizacije in stanovni imajo svoje koledarje, v katerih najdejo njih pripadniki in interesi koristna in potrebna navodila in pojasnila, le obrtniški stan je dosedaj pogrešal svojega strokovnega koledarja, v katerem bi našel, vsaj v najvažnejših stanovskih vprašanjih, potrebni pouk. „Obrtniški koledar“ pa daje obrtnikom, rokodelcem, gostilničarjem i. dr. marsikatero pojasnilo in navodilo glede njih obrtnih pravic in dolžnosti, kajti poleg običajnega koledarskega gradiva vsebuje ta koledar tudi: Podrobna določila za kolkovanje listin, spisov, računov itd. Tabela za osebno dohodnino. Razvrstitev obrtov. Gostilničarski obrt in njegovo pravo. Vinotoč pod vejo. Stavbni obeti. Obseg in izvrševanje obrtnih pravic. Obrtno sodišče. Obrtni svet. Obrtno združenstvo. Obrtni uadzniki. Zadržni instruktorji. Obrtno pespeševanje. Obrtno pospeševalni zavod za Kranjsko. Obrtno nadaljevalne šole. O patentih. Obrtno pravice trgovcev, ki prodajajo storjeno obleko. Davkaprosti bencin za obrtno namene. Krošnjarstvo. Določila o zapiranju prodajalnic itd. Koledarju je priloženo 16 listov črtanega papirja za beležke. Cena listno v platno vezanega koledarja je samo 60 vin., nevezanega 40 vin., po pošti 5 vin. več. Dobi se v vseh večjih knjigarnah in trgovinah s papirjem in pa pri izdajatelju in založniku Josipu Hauptmanu, oficijalu trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 7.

Ona oseba, ki je včeraj popoldne v Spodnji Šiški, h. št. 225, ukradla dva purana, naj jih zanesljivo odda takoj, sicer se bo ogradila, ker je ime znano.

Razne vesti.

* **Ločena žena.** Kakor znano, se je bivši hrvatski ban Pavel Rauch ločil od svoje žene. Ker je sodišče izreklo ločitev od mize in postelje, je bil zopetni zakon izključen. Kljub temu pa se je bivša Rauchova soproga poročila z avstrijskim nadporočnikom Grigoričan. Kološvarsko sodišče je gospo Grigoričovo obdolžilo radi tega bigamije. L. 1906. se je 40letna gospa seznanila z nekim Zoltanom Topičem, kateremu je poverila upravo svojih posestev in se nato z njim zaročila. Vendar je postalo razmerje med obema s časom zelo napeto in baronica je vložila proti njemu tožbo radi goljufij. Topič je bil obsojen na osem mesecev težke ječe. Prizivno sodišče pa je Topiča popolnoma oprostil vsake krivde. Sedaj se je nekdanja Rauchova žena zopet poročila. Kakor razvidno, ima bivša Rauchova soproga jako veliko veselje do možitve. Pa jo bo že enkrat minilo.

* **Nemiri v Maroku.** Ker se je položaj v mestu Tabla zboljšal, je sklenil francoski general Monier marakonsko ozemlje polagoma zapustiti.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 23. oktobra. V včerajšnji seji vojnega odseka ogrskih delegatov je govoril skupni vojni minister Schönaich o preosnovi enoletnega prostovoljstva. Rekel je, da bodo po novem zakonu imeli pravico do enoletnega prostovoljstva samo absolventi srednjih šol in nihče drugi. Kajti število abiturijentov srednjih šol šteje v Avstro-Ogrski vsako leto najmanj 15.000, katero število popolnoma odgovarja potrebi rezervnih častnikov. Vsi takozvani „Schwindel-

kurzi“ bodo odpadli. Vsi enoletni prostovoljci bodo vzdrževani na državne stroške; vzdrževanje na lastne stroške ne bo dovoljeno. Izvzeti bodo prostovoljci pri konjenici in pri trenu.

Spominska plošča dr. Heroldu.

Praga, 22. oktobra. Danes predpoldne so v Kraljevih Vinogradih, v hiši kjer je bival znani umrli češki politik dr. Herold, odkrili spominsko ploščo.

Proti draginji v Pragi.

Praga, 23. oktobra. Danes so češki socialisti priredili v Pragi velikanski shod proti neznošni draginji, zlasti proti draginji mesa. Razni govorniki so najodločneje nastopali proti sedanji carinski politiki avstrijske države in napadali agrarce. Shoda se je udeležilo nad 10.000 ljudi, ki so se potem čisto mirno razšli.

Dr. Crippen obsojen na smrt.

London, 23. oktobra. Obsodba dr. Crippena na smrt, ni v Angliji vzbudila nobene posebne senzacije. Porotniki so po polurnem pogovoru enoglasno potrdili vsa vprašanja. Radi tega splošno prevladuje mnenje, da govor dr. Crippenovega zagovornika ni napravil na porotnike nikakega utisa, kljub temu, da so listi prej ravno nasprotno poročali. Dr. Crippen je tudi po razglasitvi obsodbe ostal miren in zatrdel, da je nedolžen. Ko so ga pa odpeljali iz dvorane, je nenadoma popolnoma prebledel in padel skoro v nezavest. Tresel se je po celem životu. Občinstvo, ki je bilo v dvorani, je zavzelo tako sovražno stališče proti morilcu, da je morala posredovati policija.

London, 23. oktobra. Obravnava proti Crippenovi ljubici le Neve se vrši jutri. Le Neve bo najbrže popolnoma oproščena, ker ni bila v nikaki zvezi z umorom in je zvedela o njem šele potem, ko so jo aretirali na parniku „Montrose“.

London, 23. oktobra. Pravorek londonskih porotnikov v aferi Crippen se popolnoma strinja z javnim angleškim mnenjem. Predsednik porotnega sodišča je dr. Crippenu izjavil, da ga nihče ne reši smrti in naj se že kar pripravi nanj.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Mesečna soba za 1 ali 2 gospoda se takoj odda ali pa s 1. novembrom. Poizve se v trgovini H. Privšek, Prisojna ulica 3. 349/3—2

Elegantno meblovana ali nemeblovana mesečna soba se takoj odda v prijazni vili. Več pove inseratni biro „Jutra“. 351/3—2

Lep šivalni stroj ob enem salonski se ceno prodaja. Poizve se pri hišnem oskrbniku Bratovžu, na Starem trgu št. 20. 340/3—2

Meblovano stanovanje, obstoječe iz 2 sob, se takoj odda na Bleiweisovi cesti 3. Vpraša se v potovalni pisarni Ed. Kristan, Kolodvorska ul. 41. 2—1

Stanovanje

obstoječe iz sobe, kuhinje in drugih pritliklin se išče za 1. november 1910.

Ponudbe na inseratni biro „Jutra“ 345.

Stanovanje

s 3 sobami, balkonom, kuhinjo in drugimi pritliklinami se odda s prvim novembrom.

Cesta na Rožnik šte. 242, poleg vile „Jerin“.

Hotel in restavracija „Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29

se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v :: neposredni bližini kolodvora. ::

Restavracija je moderno urejena.

Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča

Štefan Bergant

lastnik.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko „UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Deinčar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Blelu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti. 8/10—1

Vi prlhranite denar! Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3-80** Lepo darilo! **JOSIP SCHUNDER** tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V. Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavraciji in kavarnari izjemne cene.

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK

Najboljše pokrivanje streh.

Generalni zastop: V. Janach & Comp., Trst.

Glavna zaloga:

T. KORN, Ljubljana.

! Redka priložnost !

Na jako prometnem trgu v sredini mesta se prodaja iz proste roke

hiša

v najboljšem stanju, obstoječa iz treh nadstropij, v kateri se nahajajo razven lepah stanovanj tudi lokali za razne obrti. Plačilni pogoji so jako ugodni. Naslov pove inseratni biro „Jutra“.

? I ? I K O ? O ?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	? I ? I K O ? O ?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!		
? I ? I K O ? O ?	Tovarniška varstvena znamka: „IKO“.	? I ? I K O ? O ?

Kupujte „JUTRO“!

Izvod samo 4 vinarje.

Otroški klobuki.

Modni salon A. Vivod-Mozetič

za damske klobuke.

Cenjene dame vljudno vabim na ogled v popolnoma novo opremljeno trgovino.

Ker sem prodajo vsakega drugega blaga opustila, mi bo sedaj mogoče cenjenemu občinstvu v vsakem oziru radi damskih klobukov skrbno postreči, ter se najtopleje priporočam z odličnim spoštovanjem

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg.

Žalni klobuki.

Pošilja se tudi na izbiro.

Popravila se sprejemajo.

„Mayola“

Chevreaux-svetla-krema za čevlje vseh vrst usnja!

Mayola je voščeno-oljnata krema; Mayola se vsled tega nikdar ne vsuši; Mayola se sveti takoj brez truda; Mayola konservira vsako usnje; Mayola ga naredi nepremočljivega; Mayola svetlobo drži dolgo; Mayola je zajamčeno prosta kislin; Mayola omeha najtrše usnje in ga ohrani mehkega; Mayola je najcenejša krema; Mayola se namaže nalahko na čevlj, se z mehko krtačo krtači in z volneno cunjno odrigne. Vspeh Vas iznenadi;

Mayola se dobi v vsaki trgovini; Mayola je varstveno zavarovana; Mayola se izdeluje edino v kemični tovarni

RUDOLF MAYER, kemik Asch (Češko).

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

FRANC FUCHS

Dunaj XIII/3, Hütteldorferstrasse št. 135.

Dr. Edo Šlajmer naznanja v imenu svojem in zdravnikov kirurškega oddelka deželne bolnice, da je danes, dne 23. oktobra 1910. ob 8. uri zjutraj preminul njegov zvesti prijatelj in sotrudnik, gospod

Dr. Julij Friedrich

asistent kirurškega oddelka deželne bolnice

v starosti 33 let, po kratki, težki bolezni. Pogreb bo v ponedeljek dne 24. t. m. ob 3. popoldne.

Ljubljana, 23. oktobra 1910.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne žinitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Krojaški salon za gospode Ivana Magdića, Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 10
priporoča v idoti sezoni moderno angleško blago.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Krasne damske klobuke

kakor tudi za deklice
in otroke najnovejše
mode v največji izberi po zelo ugodnih
cenah priporoča modni salon

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

1

Za jesensko in zimsko sezono

priselo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad	5.000	kom. oblek	za gospode	od K 8.—	naprej
"	2.000	"	" dečke	" 6.—	"
"	2.000	"	" otroke	" 4.—	"
"	1.000	" posameznih hlač	" gospode	" 4.—	"
"	5.000	" pelerin iz velblodje dlake	"	" 6.—	"
"	1.500	" površnikov, raglanov in zimskih sukenj	"	"	"
"	500	" posameznih modnih telovnikov	"	" 3.—	"
"	18.000	" konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.	"	"	"

Priznane nizke cene!

Angleško skladišče oblek **O. BERNATOVIČ,**

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe.
Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati
modroci, otroški vozički itd.

52-2

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16.

se priporoča za vsa dekoracijska in
tapetniška dela. Divani, otomani, mo-
droci se izdelujejo po najnižji ceni.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

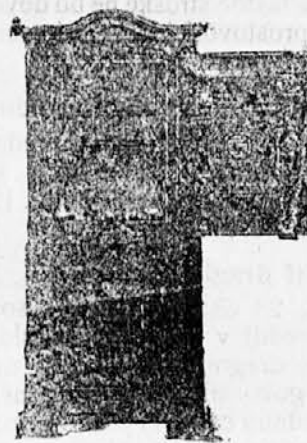
Prešernova ulica šte. 44.

Prireja pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kri-
stalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrlične kakor: kovinaste
in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Oglejte si največjo zalogo

poljedelskih strojev,

slamoreznic, čistilnic, mlatilnic, kosilnic, motorjev,
gepeljnov in stiskalnic za grozdje in sadje, štedil-
nikov, peči, nagrobnih križev, blagajn itd. pri trvdki

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marija Terezija cesta 1, poleg, Figabirta.

Ravnotam lahko kupite vsak čas po najnižjih cenah
traverze, železniške šine, cement in vse druge po-
trebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino,
gnojnico, vseh vrst tehtnice, uteže in vse druge
v železnino spadajoče predmete.

Poštne hranilnice št. 49.086.
Giro račun Avstro-ogrske banke.
Stanje hranil. vlog sklepom 1909
K 3.700.000.

Telefon šte. 135.
Število zadružnih članov čez 600.
Varnostni zakladi sklepom 1909
K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg šte. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4½% od dne vlozbe do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopodne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šole in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.